

Μάθημα Θεωρία της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης

Ύλη μαθήματος για την εξεταστική περίοδο Ιουνίου 2021

(εξ αποστάσεως γραπτή ηλεκτρονική εξέταση μέσω «η-τάξης»)

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παρουσίαση των βασικών θεωριών και προσεγγίσεων της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Εξετάζει την εξέλιξη των θεωρητικών ρευμάτων λαμβάνοντας υπόψη το ιστορικό, πολιτικό και θεσμικό πλαίσιο εντός του οποίου αναπτύχθηκαν. Παρουσιάζει τους βασικούς εκφραστές των θεωριών και προσεγγίσεων και τις ακαδημαϊκές ερμηνευτικές διαμάχες που έχουν ανακύψει από τις απαρχές του ευρωπαϊκού εγχειρήματος μέχρι σήμερα. Η παρουσίαση των θεωρητικών υποδειγμάτων και η εξέλιξή τους εμπλουτίζεται με εμπειρικά παραδείγματα (συγκριτικές θεάσεις, πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεσμικές μεταρρυθμίσεις, κρίσεις κ.τ.λ.).

Οι κάτωθι θεματικές ενότητες αποτελούν την εξεταστέα ύλη του μαθήματος, είτε αυτοτελώς, είτε συγκριτικά/συνδυαστικά:

1. Οι προβληματικές της ΕΕ, η ιστορικο-πολιτική εξέλιξή τους. Η επιρροή της θεωρίας των Διεθνών Σχέσεων στη θεωρία της ευρωπαϊκής ενοποίησης (ρεαλισμός, φιλελευθερισμός)
2. Η ομοσπονδιακή θεωρία, η συνομοσπονδία και ο ευρωπαϊκός ομοσπονδισμός (μέρος 1°)
3. Η ομοσπονδιακή θεωρία, η συνομοσπονδία και ο ευρωπαϊκός ομοσπονδισμός (μέρος 2°)
4. Η συνταγματική εξέλιξη της ΕΕ. Ο ρεπουμπλικανισμός
5. Ο λειτουργισμός και η θεωρία των συναλλαγών
6. Η μεγάλη θεωρία: ο νεο-λειτουργισμός. Ο μετα-λειτουργισμός
7. Ο διακυβερνητισμός και η θεωρία των διεθνών καθεστώτων. Ο Φιλελεύθερος διακυβερνητισμός
8. Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση
9. Νεο-θεσμικές προσεγγίσεις
10. Ο κοινωνικός κονστρουκτιβισμός
11. Ο εξευρωπαϊσμός
12. Η διαφοροποιημένη ενοποίηση
13. Οι θεωρίες: ανταγωνιστικές ή συμπληρωματικές; Μεθοδολογικός και επιστημολογικός πλουραλισμός

Οι διδάσκοντες,

Μ. Ι. Τσινιζέλης

Δ. Ν. Χρυσόχου